Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет природничий

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ОСНОВИ ЛАНДШАФТОЗНАВСТВА

Середня освіта (Географія)

Рік навчання 3, семестр 5
Форма навчання денна, заочна

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта
предметна спеціальність 014.07 Географія

Кафедра та викладач	*Кафедра _географії_____* *Викладач _Ткаченко Тетяна Іванівна* *Лінк на профіль викладача у Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?user=Laph1YMAAAAJ* *E-mail: t.i.tkachenko@udu.edu.ua*
I. Основна мета/цілі навчання	*формування знань про природне середовище як сукупність ландшафтних комплексів, які якісно відрізняються один від одного і являють собою цілісне і закономірне поєднання природних компонентів, що перебувають у складній взаємодії й взаємозалежності та утворюють єдину нерозривну систему*
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі*	*Навчальна дисципліна обов'язкова* *Цикл загальної підготовки* *«Основи ландшафтознавства», ПП2.13*
III. Обсяг навчальної дисципліни	*Кількість кредитів* — *3* *Загальна кількість годин* — *90* *Лекційні заняття* — *16* *Практичні заняття* — *18* *Самостійна робота* — *56*
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	***Змістовий тематичний Модуль 1. Теоретичні засади вчення про географічний ландшафт.*** *Тема 1. Поняття про ландшафт. Історія зародження і становлення вчення про географічний ландшафт.* *Тема 2. Просторова організація ландшафтів.*

	Тема 3. Класифікація ландшафтів. *Тема 4. Функціонування, динаміка і розвиток ландшафтів.* ***Змістовий тематичний Модуль 2. Напрями і методи дослідження географічних ландшафтів.*** *Тема 5. Методи дослідження і картографування ландшафтів.* *Тема 6. Основні напрями дослідження ландшафтів.* *Тема 7. Прикладні дослідження ландшафтів.*
V. Результати навчання	*Описує теоретичні засади вчення про географічний ландшафт, класифікує морфологічну та просторово-часову структуру ландшафтних комплексів, пояснює механізми їх функціонування, динаміки, стійкості та еволюційних змін під впливом природних і антропогенних чинників.* *Формує в учнів уміння застосовувати ландшафтознавчі поняття, алгоритми польового картографування, читання та дешифрування аеро- і космічних фотознімків, а також використання комплексних фізико-географічних профілів і тематичних карт ландшафтів у шкільному курсі географії.* *Застосовує понятєво-термінологічний апарат ландшафтознавства, теоретичні здобутки українських та зарубіжних шкіл ландшафтознавства для інтерпретації геоекологічних явищ, порівняння типологічних і регіональних одиниць ландшафтного поділу території та розв'язання актуальних проблем сучасної географії.* *Аналізує та оцінює природно-ресурсний потенціал ландшафтів, ступінь їхньої антропогенної трансформації (зокрема в умовах агро-, туристсько-рекреаційного та меліоративного використання чи радіоактивного забруднення), обґрунтовує засади ландшафтного планування, моніторингу та збереження ландшафтного різноманіття.*
VI. Порядок і критерії оцінювання	***Форми і методи поточного контролю*** *Поточний контроль опитування (усні й письмові), лабораторні та контрольні роботи* *Підсумковий контроль залік у 1 семестрі, обов'язковою умовою допуску до заліку є виконання усіх практичних робіт і написання модульних контрольних робіт* **Критерії оцінювання** Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки. Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, акуратність оформлення роботи, точність вимірювань. **Рівень відповідності критеріям** Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою. Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності. Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно. Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

	Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем. Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.
VII. Політика курсу*	*Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова.*
VIII. Основні інформаційні ресурси	1. *Гродзинський М. Д., Савицька О. В., Ковальов О. В. Ландшафтознавство: теорія, методологія та прикладні аспекти. Навчальний посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2025. 340 с.* 2. *Денисик Г. І., Вальчук-Орлова О. В. Антропогенне ландшафтознавство та геоекологічний моніторинг. Підручник. Вінниця: Твори, 2024. 312 с.* 3. *Мельник А. В., Шушняк В. М. Практикум з ландшафтознавства та польового картографування геосистем. Навчально-методичний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 198 с.* 4. *Міщенко О. В., Воловик В. М. Прикладне та спеціальне ландшафтознавство. Підручник. Луцьк: Вежа-Друк, 2025. 288 с.* 5. *Петлін В. М. Динаміка та функціонування природно-територіальних комплексів. Навчальний посібник. Київ: ВГЛ «Обрії», 2026. 245 с.* 6. *Савчук В. В., Матковська С. І. Ландшафтна екологія та просторовий аналіз геосистем. Навчальний посібник.* 7. https://kgf.com.ua/ 8. https://map-projections.net
	Обговорено та затверджено на засіданні кафедри _____протокол №___ від _____